

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand-ut 34. (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig fogadjunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETME NYEK DÍJA:
milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

GYERGYÓ

Megverték egy ujságíró.

Bukarestben a magyar propaganda ellensúlyozására nagy revízióellenes gyűlést tartottak. Az Universallal élükön elterjedt fővárosi napilapok agítáltak a gyűlés sikere érdekében. A főszónok a türelmetlenségéről ismeretes Stelian Popescu volt, aki mellett a politikai élet számos kiválósága is felszólalt.

Nem is maradhatott ekkora óriási megmozdulás kézzelfogható eredmények nélkül.

Miután a budapesti irredenták nem akadtak kézügybe, a szónokok puffogó bombasztjaitól feltüzelt tömeg neki-esett egy szerencsétlenségére a gyűlésre kiküldött bukaresti magyar ujságírónak s őt félholtra verte, nemkülönben izzé-porrá törte a körut egyik fényes kávéházának minden berendezését.

A súlyos sérüléseket szenvedett ujságíró a kórházba szállították, hol minden valószínűség szerint vissza fogja nyerni egészségét. A kávéház kárát meg kell fizesse az állam.

Az a kérdés, érdemes volt-e ennyiért olyan nagyszabású gyűlést összehívni, s oly kitűnő szónokoknak a nemzetek közti gyűlölet felkeltése és ébrentartása érdekében egész készült-ségükkel sikraszállni.

Mert hogy más eredménye nem volt a nagyhanggal összetrombitált gyűlésezésnek, az az első pillanattól kezdve, még a gyűlés megtartása előtt kézenfekvőleg köztudomású volt.

Mi eredménye is lehetne egy Bukarestben megrendezett ilyen irányu tüntetésnek, amelyből az ország határára csak a zaj jut. A bukaresti közönség éppen eléggé hazafias, mint tömeg eléggé magyarellenes. — Annak semmi szüksége, hogy Stelian Popescu őket hazafiasságra oktassa. A magyarországi revizionista mozgalmat megugysem tudja senki Bukarestből befolyásolni.

A külföld hangulatának befolyásolása egy méltóságteles, grandiózus tüntetés által? Ez lehetett volna az egyedüli cél, amelyre a rendezőség észszerűen törekedhetett. Ezt a célt pedig a történetek után ítélve, igazán nem sikerült elérni. Verekedésnek, kávéházrombolásnak híre éppen nem alkalmas arra, hogy a külföldben Románia ügye iránt rokonszenvet keltsen.

A minden jóérzésű ember által elítélt verekedés után a súlyosan sebesült ujságíró betegágyához sietett egy román diák, aki a komoly ifjuság nevében sajnálkozását fejezte ki a történetek miatt és biztosította az áldozatot, hogy a dolgozó román diákságnak a világon semmi köze a barbár merényletnek, abban kizárólag a csöcselék a bűnös.

Ez a nyilatkozat azonban semmit sem segít a történeteken.

Mi, akik a románságot közeli ismerjük, nyilatkozat nélkül tudtuk, hogy ez az egész csak a felizgatott csöcselék műve lehet. Viszont a külföld, amely felé az egész manifesztá-

ció szánva volt, nagyon kétséges, hogy elhiszi-e ezt a mentséget.

Igy a nagy megmozdulásnak minden külföldi hatása annyi, hogy az ország jó hírét ismét feleslegesen rontották. Belföldi, hogy ismét növelték azt a távolságot, amely a többségi nemzetet a kisebbségektől még ma, tizenhárom évi egymás mellett élés után is elválasztja.

Ezért ugyan igazán kár volt a nagy garral beharangozott gyűlésezés.

Egyik napilapunk még a történetek előtt ismertette az akciót és igen találóan három lejes hazafiságnak nevezte Stelian Popescu egész eljárását.

A napilapnak igaza volt. Az ilyen akció a gyűlöletkeltésen, az ellopott időn kívül, ami pedig nem lehet senkinek célja, nagyon jó arra, hogy a máskülönben üres ostobaságokkal teletömött Universallnak eladási példányszámát növelje.

Ha ilyen akciókat nem vezetne le a tekintélyes bukaresti ujság, a lapos, ötletelen szerkesztése, üressége miatt senki a kezébe nem venné.

Igy akadnak még nagyon bőven jóhiszemű románok, akik beveszik, hogy az ujság hazafiassága önzetlen. És megveszik őt, bár unják ostoba bombasztjait.

Ezért kellett a szerencsétlen Hege-

dus Lászlót félholtra veretni, ezért kellett a Bulvár-kávéház berendezését összetöretni, s a román diákságot súlyosan kompromittálni, hogy az ország külföldi hírnevének lerontásáról ne is beszéljünk.

Pedig hány nagyszerű beszédet kell egy ragyogó tehetségű Titulescunak elmondani, amíg egy pársoros ujsághír hatását ellensúlyozni tudja!

Ezeket az így megkeresett három lejeget végeredményben a román állam fizeti meg. Külföldön diplomáciai költségekben, belföldön pedig a kisebbségekkel való állandó nézeteltérések következményeiben.

Enélkül a háromlejes hazafiság nélkül, vajjon ma, tizenhárom év múlva, léteznék egyáltalán kisebbségi kérdés?

Mindenbizonnyal, csupán igen lecsökkentett formában. Hiszen olyan közel vagyunk tulajdonképpen egymáshoz.

A román is csak élni akar, a magyar, szász, zsidó is. Egymásmellett eddig is elfértek, miért ne férnének el ezután is?

El is fognak biztosan.

Csak addig is az államnak rengeteg pénzébe, nekünk tenger szenvedésbe, megaláztatásba fog még kerülni a bukaresti három lejes hazafiság.

Gyilkostói rovat.

Az új klimatikus bizottság ülése.

F. hó 4-én tartotta első ideiglenes ülését az ujonnan alakult klimatikus bizottság.

Az ülés legfontosabb pontja volt a Gyilkostóhoz vezető út kijavításának a kérdése. Ez az út jelenleg gazda nélkül lóg a levegőben. Sem az állam, sem a megye, sem a város nem tekint magáénak. Nem is vittek rá két év óta egy székér kavicsot sem.

Az eredmény nem is váratott sokáig magára. A városból a Jankóig terjedő utszakasz a szó szoros értelmében járhatatlan. Ha sürgős intézkedés nem történik ebben a tekintetben, a szépen beindult gyilkostói mozgalom sártergerbe fullad.

A klimatikus bizottság minden tagja érzi ennek a kérdésnek a nagy horderejét s hangos, beható vitának vetette alá a segítés módjait.

Păcurar interimár elnök kijelentette, hogy a munkanélküli alapot teljes egészében erre a célra kívánja fordítani olyanformán, hogy a munkanélkülieket fogja felhasználni az út kijavítási munkálataihoz.

Eszerint munka nélkül senki segínyt nem igényelhet a várostól. Megtörténtek továbbá a szükséges lépések úgy az államnál, mint a megyénél az út jogbirtoklásának a kérdésében is.

Külön e helyről is felhívjuk dr. Tetu prefektus ur figyelmét e fontos utvonala s kérjük, hogy a vármegye részéről is biztosítson megfelelő összeget az út kijavítására.

A gyilkostói film ügyét is tárgyalta az ülés s elhatározta, hogy Erdély minden nagyobb városában, ahol még nem pergették le, a tél folyamán gondoskodik a bemutatásáról.

Apróbb folyó ügyek s néhány építési engedély letárgyalása után az estéli órákban ért véget az ülés.

Kápolnát a Gyilkostóhoz.

Egyik előző számunkban részletesen ismer-

tettük, hogy a Gyilkostónál építendő kápolna érdekében komoly mozgalom indult.

A mozgalom irányítói a helyi Missió Társulat lelkes hölgyei, akik rövidesen kibocsátják a gyűjtőleveket. A helyi közbirtokosság is nagy megértéssel fogadta az eszmét s a múlt vasárnapi közgyűlésén egyhangulag szavazta meg a kápolna céljára szükséges telket a Gyilkostónál.

A kisiparosok brassói kongresszusa.

A székelyföldi ipartestületek, a kisipari szövetség brassói tagozata és a brassói ipartestület népes gyűlést tartottak, amelyen D. R. Ioanescu munkaügyi miniszter és Samoil, a Kisiparosok Országos Szövetségének az elnöke is megjelent. A kongresszuson a Székelyföld és Barcaság minden számottevő iparos-szervezete képviseltette magát. Gyergyószentmiklósról Stengel Károly és Béres Ignác, Szárhegyről Oláh János, Borszékéről Eigel Mihály és Görög Miklós jelentek meg.

A kongresszust déli 12 órakor Szabó Béni országgyűlési képviselő nyitotta meg, Samoil országos szövetségi elnököt ajánlva diszelnöknek, amihez a résztvevők lelkesedéssel járultak hozzá. Ioanescu minisztert előbb Samoil, majd Szabó Béni, a román iparosok részéről Gologán, a szászok nevében pedig Fink Fritz üdvözölték.

Ezután Jordache ipartestületi titkár felolvasta az iparosság követeléseiről szóló memorandumot, amelynek egyik legfőbb pontja a munkakamarák megszervezésének kérdése volt. A kisiparosok azt követelik, hogy — ha már külön iparkamarákat nem kapnak — a munkakamarákon belül külön kisiparososztály legyen s ez vegye át az ipartestületek eddigi hatáskörét. E problémával kapcsolatban az iparosság kéri a területi egymásrautaltság elvének a tisz-

teletben tartását. Kéri továbbá, hogy egy munkakamara kebelében tömörítsék az egy blokkban levő megyék iparosságát és ne ravaszhon politikai számítások szerint osszák be a munkakamarák körzetébe az egyes megyéket.

A memorandum e nagyfontosságú ponton kívül magába foglalta az iparosság többi követeléseit is, köztük a fix és kötöttadók revízióját, a városi konverziót, a munkaoktatás reformját, iparos hitelintézetek létesítését, az üzérkedési törvény és kenyérbélyeg eltörlését.

D. R. Joanițescu munkaügyi miniszter nagy beszédben válaszolt a memorandumban kifejezett kérelmekre és kijelentette, hogy azokat teljes egészükben magáévá teszi és amennyire a körülmények megengedik teljesíti is.

Beszéde végén kijelentette, hogy a kormány megszünteti a kenyérbélyeget és helyébe lisztilletékeket vezet be.

Cigány-bál.

Régi, boldog békeidő gondtalan és hangulatokban gazdag báli éjszakáit juttatja eszünkbe az a meghívó, amit Sándor István és cigányzenekara bocsátott ki, a 19-én megtartandó cigánybálra. Évek előtt még jókedvet, gondtalan báli mulatságot jelentett egy ilyen meghívó. Ma...! ? A gond, a baj, a nyomorúság húzódik meg mögötte. Cifra nyomorúság! Koplal és fázik, rongyos a „banda”. A jókedvet, gondtalan óráit szerző cigányok gondterhes arccal, kopottan, fázva, lehorgasztott fejjel járnak. Szomorúan húzódnak meg a kongó, üres, egykor szép napokat élő helyiségek gyéren világított sarkaiban. Valjon lesz-e holnap fára, lesz-e mit enni?

Ez jutott eszébe a mindig minden gondot, aggodalmat aranyos jókedvűen kinevető egyik bohém zenebarátnak, aki lelkes rendezője, védnöke és patronusa a cigánybálnak, hogy legyen a bandának egy kis fája, zsirja, lisztje s amire még telni fog. S fog telni, reméljük. Szentmiklós közönsége megérti, hogy segíteni kell a nincstelen, szegény embereken, hiszen már annyiszor megtette. Annyi jótékony célt támogatott, bált, estélyt, előadást rendezett, még idegeneknek is, akkor, amikor a szükség még nagyobb, még fájóbb idehaza.

Már nem egy zsufolt színház és báltermet láttunk minden gazdasági nyomorúság dacára. Biztosan tudjuk, hogy Szentmiklós közönsége megértő szíjjal fogja támogatni ezt az igazán emberbaráti akciót.

Tartalmas műsort szép összeállításban fog-

nak bemutatni s talán a pillanat nyomorúságát is elfelejti pár órára ur és cigány.

Műsoron fognak szerepelni a helyi zenebarátok Vákár László vezetésével, a gyergyói közönség által előnyösen ismert népszerű színművésznő Stein Janka, továbbá Málnásy Antal mindig új és népszerű számaival, és a műkedvelő gárda kiválóságai: Jakabffy Elzsa, Csiky Askó, Bazilidesz Juci és Alter Gizi művészi táncai, több tartalmas és hangulatos szám.

Feledjük el erre a napra a gond és a nyomorúságát s gyönyörködünk a szép cigányasszonyok táncában. Műsoron kívül meglepetést is tartogat a rendezőség, amelyet a kíváncsiak szomorúságára csak az estély napján fognak közölni.

A nagysikerűnek ígérkező cigány-bált a a Laurentzi szálloda összes terméiben fogják megrendezni. A belépti díj tetszés szerint, hogy azon szegény és gazdag részt vehessen.

A gyergyószentmiklósi „Charitas” Inség Akció működése.

A keresztény könyörület jegyében mindenkor szívesen adakozott és tevékenykedett városunk társadalma. Jótékony egyletei pontos nyilvántartásban kezelték a segélyre szoruló szegényeket s emellett, hogy élelemmel, tüzelő anyaggal, pénzbeli támogatással látták el a szükség mértéke és inség fokozata szerint, alkalomszerűleg körültekintő gondnal ápolták a korosabbakat s gyógykezelítették a magukra hagyott betegeket.

Egyetlen tehetősebb család nem volt és talán ma sincs városunkban, mely jószíjjal ne gondoskodna bejáró házi szegényeiről.

Az irgalom nemes cselekedetei a gazdasági összeomlás idejéig az Egyesületek magán-számadásaiban, a segélyezettek lelkében és a jóval fizető Gondviselésnek örök emlékezetében lettek elkönyvelve. Már 1931. őszétől kezdve megrendítő arányokat öltött a nyomor és az általános munkanélküliség folytán, megdöbbentővé vált a teljes leszegényedés. Az elhatalmasodott inség nyilvánosan segélyért kiáltott!

Megértettük vészkiáltását és a keresztény „Charitas” nevében azonnal segélyakcióban tömörültünk. Bizottságunk, melyben képviselve van a társadalom minden rétege és egylete, kijelölt csoportbeosztással járta be az összes utcákat és a megértő lakosságnak kegyes adományából oly tekintélyes értékű és mennyiségű élelmiszert, ruhaneműt, gabonát, nyersterményt, pénzt és közszükségleti anyagot gyűjtött, hogy 1932. június haváig a kiutaló szelvények bi-

zonyossága szerint 248 családos és magános rá-szorult szegénynek tudtunk támogatást nyújtani.

A szíves adakozók nevét és adományait a gyűjtőívek teljes leközlésével sorozatos egymásutánban hírlapilag köszönettel nyugtáztuk.

Ez alkalommal összesített kimutatását hozzuk nyilvánosságra mindazon jótéteményeknek, melyeket a „Charitas” kiosztott és a ne-héz idők átérésében gyakorolt.

1. Pénz-segély összege: 10.813 lej, melyre liszt, burgonya, cipő, ruha, fa és üzleti cikkek vásároltak és kiosztattak.

2. Rózs: 79 véka 3950 lej értékben. Kenyér és lisztben kiosztott.

3. Arpa: 44 véka 1700 lej értékben, lisztte-öröltetve kiosztott.

4. Zab: 9 véka, 225 lej értékben, értéke-sítve gyűjtő-fuvarra kiadott.

5. Burgonya: 340 véka, 3400 lej értékben, kiosztott.

6. Liszt: 185 kgr. 1202.50 lej értékben, kiosztott.

7. Cukor: 10 kgr. 250 lej értékben, kiosztott.

8. Szalonna: 10 kgr. 500 lej értékben, ki-osztott.

9. Zsir: 506 lej értékben, kiosztott.

10. Zöldségmennyiség: 210 lej értékben, kiosztott.

11. Szappan: 100 lej értékben, kiosztott.

12. Tűzifa: 1000 lej értékben, kiosztott.

13. Ebéd: 5732 lej értékben.

14. Ruhanemű: 2084 lej értékben vásárol-tott és kiosztott.

15. Gyűjtő-fuvarra: 160 lej adatott.

Fenti anyagok értékösszege: 31.892 lej 50 banit tesz ki. Ezeket kívül ide kell sorol-nunk mindazon jótéteményeket és kedvezmé-nyeket, melyeket 1931. nov. 1-étől 1932-ik év nov. 1-éig Egyleteink és Intézményeink keresz-tény irgalmasságból a szegény ügy felkarolá-sára gyakoroltak.

16. „Szt. Antal kenyér” címén 23 350 lej értékű kenyér osztott ki.

17. Az árvák segélyezésére 18.754 lej adatott.

18. A Gyergyói Árvaház fenntartása ré-szére 147.972 lej érték folyt be.

19. A Paulai Szent Vince leánynevelő in-tézet, szegényebb sorsú tanulók és bennlakó növendékek részére nyújtott egész és féltandij, valamint fél ellátási díj kedvezményeivel 191.200 lej értékben, a szegények és árváknak juttatott szeretetadományaival 8000 lej érték-ben járult a köznyomor enyhítéséhez. Továbbá hetenkint 28 szegénynek ad rendszeresen ala-

Pénzhamisítás Gyergyószentmiklóson az 1890-es években.

„Sok hüho semmiért.”

A milleniumi kiállításról E. Deér Kálmán egy játéktárgyat hozott haza. Egy téglányalakú kis keretbe két henger van párhuzamosan be-téve. Egy egyszerű gépezet segítségével a két henger ellenkező irányban forog. Három ujjnyi szélességű és félméter hosszúságú papírszalag tekeredik a két hengerre, mégpedig úgy, hogy az egyik hengerre fel- a másíkról letekeredik a szalag.

Ördögös kis gépezet, amint bámulói mond-ják. A szalagon reklámdolgok vannak, és azok-ból megtudhatók, hogy Budapesten olcsón és milyen tárgyak, hol kaphatók?

Az idő halad. Az új dolgok feledésbe men-nek. A régiségek közé kerülnek. Két hónap múlva feledésbe ment az ördögös kis gép.

*

Az 1896-ik évi október hó 1-sői keltezés-sel a magyar pénzügyi kormány új papír 1 fo-rintos bankjegyeket bocsátott ki és hozott for-galomba. Novák Tóni az adóhivatalba megy és 30 darab régi 1 forintost 30 darab új 1 forintos-ért becsérél.

E. Deér Kálmántól elkéri az ördögös kis

gépet. Amikor E. Deér Kálmán kérde, hogy mire kell, azt válaszolja, hogy egy pár nap múlva megtudod, mert olyan dolgot csinálók, melyben nemcsak társam, hanem főszereplő leszel!

*

A hír szárnyról szárnyra kezd kelni, hogy Gyergyószentmiklóson pénzt hamisítanak. Kik a pénzhamisítók, nem tudják. Nagy Tamás fő-szolgabíró és a csendőrség meg vannak habordva azért, hogy nem tudják előkeríteni a pénzha-misítőkat.

A hír újra szárnyra kel és mint a sanda gyanu tudni kezdi, hogy a pénzhamisítók: E. Deér Kálmán és Novák Tóni. Lehetetlen. Amint nevezetteket Szentmiklós lakossága ismeri, fel-tételezni sem lehet róluk, hogy ők pénzhamisi-tók volnának!

*

Nagy Tamás és Kedves Tamás nem mer-nek az állítólagos pénzhamisítók ellen fellépni, mert a pusztá gyanúsításra nem akarnak kelle-metlen-éget csinálni. Várakoznak arra, hogy a gyanúsításnak valami alapja legyen.

Egy jólétesült besugó Nagy Tamást és Kedves Tamást azzal a hírrel lepi meg, hogy a hamispénzcsinálók a gyanúsítottak és jövő hétfőn este 8 óra után Laurentzinél az étterem-

ben az egyik asztalnál pénzhamisítással fognak foglalkozni!

*

Az étterem mellett az udvar felől volt egy kis mellékszo-ba. Ez volt a szentmiklósi kaszinó egyedüli helyisége. Ebben olvastak és kártyáz-tak a kaszinó tagjai az esti órákban. Ennek a szobának az étterem felőli ablaka bizonyos ma-gasságig ónlemezbe volt vonva, hogy az ét-teremben tartózkodók be ne láthassanak rajta.

*

Nagy Tamás és Kedves Tamás abban egyeznek meg, hogy hétfőn este a kaszinó he-lyiségébe bezárkoznak. Az étterem felőli ablakon az ónlemezbe egy kis darabot levakartatnak, hogy azon az étteremben lévő asztalok mellett ülőket megfigyelhessék.

A csendőrmestert és két csendőrt pol-gári ruhába öltöztetnek és azok ott kéznél lesz-nek, hogy szükség esetében a pénzhamisítőkat elfoghassák.

*

Hétfőn este 8 óra után E. Deér Kálmán és Novák Tóni az étteremben egyik sarokban lévő asztalnál helyet foglalnak. Asztalukhoz ül még két fiatal uriember és egy darabig beszél-getnek aztán, bort kérnek.

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet vásárol a Révész Ernő kollekturákból!

mizsnát és naponkint egy szegény házi asszonynak ellátást.

20. A „Missió Társulat” tej, cipő, ruha, termény, fa, vegyes szükségleti cikkek, betegápolás és temetési segélyezések címén: 23.687 lej értékben adakozott.

31. A „Fogarassy-féle Aggház” és „Szere-tet-Ház” szegényeinek egyesek által pénzben, ruhaneműben, tüzelőanyagban és élelmiszerben adott értékek összege: 21.900 lej.

22. A „Mária Kongregáció” jótékony adományai: 3689 lej értékben.

23. A „Leány Klub” szeretetadományai: 2900 lej értékben.

A „Charitas” ez évi működésének általános-összege: 476.444 lejt tett ki.

Midőn jótéteményért, szeretetadományért, kedvezményért és segélyezésért hálás köszönetet mondunk, mellyel nemes Társadalmunk és hivatásuk magaslatán álló Intézményeink áldásos tevékenységet fejtettek ki az inség és a nyomor enyhítése érdekében, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a „Charitas” működését továbbra is megértő jóakarattal és nemes áldozatkészséggel fogja támogatni Társadalmunk.

Az inség ma sem szűnt meg, a nyomor még fokozódott!

Ezért az „Inségakció” folytatja munkáját. Még e hónap folyamán beindítja a közgyűjtést. Házzól-házra jár és a részvétellel érző, szánakozó, irgalmas Szeretet nevében kér, hogy a kemény tél folyamán segítyt nyújthasson az éhez, didergő, szenvedő szegényeknek.

Ne zárkózzunk el a segíteni kívánó és sok teherrel, megaláztatással, áldozattal járó kérés szavától! Adjunk abból, amit Isten adott, legyünk könyörületesek, hogy könyörületeset nyerjünk!

Gheorgheni, 1932. nov. 10.

A „Charitas” Inségakció Bizottság.

HIREK.

— Ezüstmise. Zsufolásig megtöltött templomban ünnepelte nov. 6-án, vasárnap. P. Kristó Modest ferences Atya papságának 25 éves jubileumát. Dél előtt 11 órakor vonult be a jubiláló páter paptestvéreinek élén rendjének templomába bemutatni ezüstmiséjét. A szentmisén résztvettek a jubiláns szülei, rokonai, szülőfalujának küldöttei.

Az ünnepi beszédet P. Szavér mondotta. Istentisztelet után a rendház nagy ebédlőjében fogadta a jubiláns Páter az üdvözléseket, mely eltartott délután 2 óráig. Azután bevonultak a kulturház nagytermébe, hol 83 terítékes asztal

A megfigyelő lyukon minden mozdulatot éber figyelemmel kísérnek. Az asztalnál ülők előveszik az ördögös gépet és az asztalra helyezik. Az egyik uri ember elővesz egy akkora tiszta papírt, mint az ujonnan forgalomba hozott 1 forintos és a két forgó henger közé teszi.

Óh csodák csodája! A tiszta papír az egyik hengerre feltekeredik, eltűnik és a másik hengerrel egy teljesen új 1 forintos levál!

*

Míntha tíz trombitás riadót fujna, úgy törnek elő a kaszinói oduból Nagy Tamás, Kedves Tamás és három uri ruhába bújtatott csendőri!

Az asztalt körülveszik. E. Deér Kálmánt, Novák Tónit és a két asztaltársat a csendőrök a csendőrsre kísérik. Természetesen Nagy Tamás és Kedves Tamás is megy velük.

Megkezdődik a jegyzőkönyv felvétele. Az ördögös gépet megvizsgálják és meg lesz állapítva, hogy az egyik hengeren besodrott tiszta papír még ott van tisztán a gépben, szóval nem lett belőle hamis egyforintos bankjegy!

A második hengerről leesett 1 forintos bankjegy Novák Tóni folyószámláját látszólag apasztotta és így az egész pénzhamisítás, sem Novák Tóninak, sem a magas kincstárnak kárát nem okozta!

*

A jegyzőkönyvet azzal zárták le, hogy az egész ügy kissé vastag tréfa volt. E. Deér Kálmán és Novák Tóni urak jövőre a hatóságok lóvátételétől óvakodjanak!

Ferenczy Dénes.

várta az ünneplőket. A bankett a mai viszonyoknak megfelelően szerényen folyt le.

— A gyergyószentmiklósi pótvásár, mely e hét második felében zajlott le, sikerültnek mondható, amennyiben az állatvásárra való felhajtás megközelítette az országos vásárok felhajtását. A forgalom ellen sem lehetne panasz, amennyiben már a pótvásár első napján négy-száznál több átirás történt. Ami az árakat illeti, ezek nagyon nyomottak voltak, mert ökrökért is élőszuliban kilogrammonként csak 6 lej 50 banit értek el az eladók. A megvett állatok nagyrészt elszállították Gyergyóból. A kirakóvásár gyenge volt.

— Pápai kitüntetés. A pápa a csikszederdai kath. népszövetségi tagozat kebelében működő dr. Hirsch Hugónának a „pro eclesia et pontifice” érdemrendet, Buszek Gyula főtitkárnak és Császár Jolán polg. isk. igazgatónőnek a saját aláírásával és áldásával ellátott arc képét adományozta.

— Majláth püspök szobrának leleplezése Székelyudvarhelyen. A főgimnázium tanári kara és ifjúsága szépen sikerült ünnepség keretében leplezte le gróf Majláth Gusztáv Károly püspöknek mellsobrát. Ez ünnepség keretében áldoztak Szent Imre emlékének is. Az ünnepség délelőtt 10 órakor ünnepélyes szentmisével kezdődött, amelyen szentbeszédet mondott Papp Dénes vallástanárr. Este műsoros ünnepély volt, amelyet Kiss Elek országos karnagy vezényletével az ifjúsági zenekar nyitott meg. Biró Lajos igazgató mondott nagyhatású beszédet Szent Imre hercegről, hangoztatva, hogy az ifjúság lelkében fenn kell tartani a Szent Imre kultusz szeretetét. Kerestély László szavalata után a vegyeskar énekelt, majd Frölich Ottó igazgató tartott magvas beszédet a keresztény nevelés fontosságáról és egyben a gyönyörű Majláth-szobrot is leleplezte. Jancsó Tibor, Ince Lajos, Nagy Lajos és Imreh Gábor szavalatai, énekszámai és táncai után a pápai himnusz éneklésével ért véget a főlemelően szép ünnepség.

— Katalinbál az Ipartestületben. A Gyergyószentmiklósi Ipartestület Kulturosztálya folyó hó 26-án, szombaton este az ipartestületi Szék-ház összehelyiségeiben Katalinbált rendez, melyre már most felhívja a közönség figyelmét.

— Nyolcszáz lej büntetés — egy szekér saját tűzifáért. Id. Szász István gyergyószentmiklósi birtokosnak az Utpataka nevű erdejében egy szekér korhadásnak indult tűzifája volt felhalmozva, amelyet el sem akart onnan vitetni, mert semmi értéket sem képviselt. Nem régen aztán felhívást kapott az erdőmérnökségtől, hogy az erdőben levő összerakott fát szállíttassa el. Szász István ennek a felhívásnak eleget is tett, de a szolgáját, amikor a fát hazaszállította, megállította az erdőőr s kérdőre vonta, honnan viszi a fát? A szolga igazolta ugyan, hogy az a gazdája tulajdona, de ennek dacára az erdőőr feljelentette Szász Istvánt tiltottfa szállításért s a járásbírósa, amely az ügyet tárgyalta, a birtokost nyolcszáz lej pénzbüntetésre ítélte azért a fáért, amelynek piaci ára legfeljebb 60 lej.

— Perselyfosztás Ujfaluban. Az elmúlt hét valamelyik éjszakáján az ujfalvi templomból ismeretlen tettes a perselyeket kifosztotta és melléje a plebánia udvaráról egy libát is magával vitt. A csendőrség a nyomozást beindította a tettes kézrekerítésére.

— Ujabb magyarellenés tüntetések Bukarestben. A múlt vasárnapi és hétfői tüntetések után csütörtöki megújultak a magyarellenés tüntetések Bukarestben. Csütörtöki este a Boulevard Elisabetán a Regal-mozgó előtt mintegy 15—20 főből álló csoport gyülekezett az ifjú vasgárdista vezér, Steleán vezetése alatt. A csoport gyorsan növekedett, mindenütt követelve a magyar és zsidó alkalmazottak elbocsátását. Majd a Bukaresti Lapok című újságnak helyisége elé vonult, és mikor sikerült behatolni a helyiségbe, az ablakokat, ajtókat, belső berendezést, írógépeket összetörték, a lapköteget és szerkesztőségi, valamint kiadóhivatali iratokat az utcára dobták és ott fölgújtották. A szociáldemokrata párt helyiségének ajtaját betörték, behatoltak a helyiségbe, ahol rombolni, törni, zuzni kezdtek. A párt többszáz kötetnyi könyvtárát az utcára dobták és elégették. Tün-

Az URANIA-mozgó hirei.

12-én és 13-án, szombaton és vasárnap:

Cimarron.

Egy gigantikus méretű, igazi amerikai tempójú, csodálatos technikai felkészültséggel megrendezett film, melynek cselekménye felöleli mindazt a történetet, melyet az idáig csak tanulmányok, utelírások, vagy újságcikkek útján ismerhettünk meg.

42 ezer szereplője van ennek a csodálatos filmnek, melyeknek élén az idealisan férfias **Richard Dix** és a ragyogó szépségű **Irene Dunc** állanak.

Ennek a filmnek jellemzésére előadjuk, hogy az őserdőkben lejátszódó háborús felvételek szolgálatába az Egyesült Államoknak egy teljes hadtestje lett beszállítva s az izgalmas jelenetek ismétlődő képsorozata az elragadtatott nézőből a hangos tetszésnyilvánítás önkéntelen kitörését váltja ki.

A kétrészes hatalmas filmet egy előadásban, rendes helyárák mellett vetíti az Urania.

Jön:

A Sanghaji express!

Marlene Dietrich kínai tárgyú filmje.

tetni akartak a Dimineața c. román lap ellen is, de ezt a tüntetést a rendőrség megakadályozta.

— C.F.R. leszállította a személytarifát. A CFR vezetősége az új vasúti díjszabásban a következő árleszállításokat eszközölte. Személyvonaton 10 kilométerig: I. osztálynál 43%, II. o. 40%, III. o. 33%. 50 kilométerig: I. osztálynál 41, II. o. 36, III. o. 25 százalék; 100 kilométerig 40, 36 és 25 százalék; 200 kilométerig: 38, 34 és 21 százalék; 300 kilométerig: 35, 28, 12 százalék; 400 kilométerig 38, 30, 16 százalék; 500 kilométerig: 38, 30, 17 százalék. Gyorsvonaton ezeken a taxákon kívül még helyjegyek fizetendők, amelyek a következők: 1—50 km-ig: 40, 30, 20 lej; 50—100 km-ig: 60, 40, 30 lej; 100—200 km-ig: 75, 50, 35 lej; 200—300 km-ig: 120, 90, 60 lej; 300—1500 km. között: 140, 105, 70 lej.

A köztisztviselők és katonák az új díjszabás szerint ezentúl korlátlan számú kedvezményes jegyet kapnak, de a köztisztviselők kedvezménye az eddigi 50 százalék helyett csak 25 százalék, a katonáké pedig 75 százalék helyett csak 50 százalékos lesz.

— Adó-népszámlálás lesz Erdélyszerte. Mig az okiráltságban rengeteg vállalat nem fizet adót, vagy alig valami csekélyiséget, Erdélyt a végtelenségig adóztatják. Most adó-népszámlálás lesz Erdélyszerte. A háztulajdonosok ivateket kell, hogy kitöltsenek, hogy lakójuk közül ki miből él, mennyi a jövedelme. Házzól-házra járnak azután az ellenőrök meggyőződni a bejelentések valódiságáról. (Mi lesz ebből?) Senki sem maradhat ki az adózásból, ez a célja az adónépszámlálásnak, amelyet november 20-tól december 10-ig tartanak meg. Madgearu miniszter azt mondta, hogy a Monopol évi jövedelme nyolcemilliárd lej s ha az államban élőknek nyolcemilliárd lejük van dohányzásra és kártyára, akkor nem 25 milliárdot kellene az államkincstárnak költségvetési bevételeire előirányozni, hanem legalább negyven milliót. Vagyis okosabb lesz lemondani a dohányzásról is, hogy ne adjon a nagy monopol-jövedelem ilyen rémes ötleteket a miniszternek a már végképpen tönkrement erdélyiek ellen.

— Magyar tudós sikere Párizsban. Pellet tanár, a kiváló francia régész a párizsi Académie des inscriptions et belles lettresben tartott előadásában ismertette a Párizsban élő Hevesy Vilmos mérnöknek tudományos szempontból igen nagyjelentőségű felfedezését. Hevesynek sikerült kimutatnia, hogy a Chiléhez tartozó Husvetszigeten fennmaradt híres, de megfelfedhetetlen feliratok írásjelei megegyeznek az Indus folyó völgyében nemrég napvilágra került feliratos emlékek írásjeleivel.

— A német birodalmi választások múlt vasárnap folytak le meglehetősen nyomott hangulatban és csendben. A választásokon a nemzeti szocialisták (Hitler pártja) tekintélyes számú szavazatot vesztek, a német szociáldemokraták szintén kevesebb képviselővel vonulnak be a Reichstagba, a kommunista képviselők száma ezekkel szemben tetemesen megsaporodott. Megnövekedett a Papen-kormány híveinek, a Hugenberg vezetése alatt álló német nemzetiek mandátumainak száma. A választás eredménye nem jelent sem javulást, sem tisztulást a német kaoszban. A veszteségek dacára is Hitler pártja maradt a legerősebb párt, amennyiben 195 mandátummal rendelkezik, utána következnek a szocialisták 121 mandátummal. A birodalom harmadik pártja lett a kommunistáké 100 mandátummal. A centrum 69, Hugenberg pártja 51, a bajor néppárt 19, a német néppárt 11 mandátumot kapott, a többi kis pártokra összesen 16 mandátum esett.

— Régi, magyar csendőrök figyelmébe! A magyar uralom alatt szolgálatot teljesített csendőrtisztek nyugdíjügyét még nem rendezték. A magyar parlamenti csoport tagjai hiába fáradoztak a nyugdíjközpontnál a régi, magyar csendőrök érdekében, a nyugdíjközpont nem volt hajlandó a régi csendőrök nyugdíj jogosultságát elismerni. Az ügyben érdekes fordulatról számolhatunk be. Szolga Albert volt udvarhelyi csendőrszakaszpáncsnok, a nyugdíjközpont elutasító végzése ellen felebbezést nyújtott be az állami számvevőszékhez. — Ügyét a számvevőszék le is tárgyalta és a nyugdíjközpont képviselőjének ellenzése dacára megállapította Szolga A. nyugdíj jogosultságát. Járulékait 1931. évi január hó 1-től kezdődően havi 4 ezer lejtben állapították meg. Az állami számvevőszék döntése rendkívül nagy jelentőségű és valószínűnek tartják, hogy ezzel jó utra terelődik a régi, magyar csendőrök nyugdíjügye.

— Új okmánybélyegeket. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy új okmánybélyegeket fog kibocsátani. A jelenlegi okmánybélyegeket csak január 1-ig maradnak érvényben. Nyomatékosan felhívjuk az érdekeltek figyelmét erre a körülményre és azt tanácsoljuk, hogy az okmányokról hiányzó bélyegeket mielőbb pótolják, mert január elseje után már nem fog módjukban állani a jelenlegi bélyeg felhasználásával a hiányzó bélyegeket leróni.

— Óriási tisztviselői leépítések várhatók. Minden hivatalhoz megérkezett a tisztviselőlétszám csökkentésére vonatkozó rendelkezés. A törvény intézkedései szigorúan és elképesztően méltánytalanok, amelyek mindenütt megdöbbentést okoznak. Leépítésre kerül mindenki, akit 1924. év után examen de capacitate nélkül vagy pedig az illető állásra hirdetett nyilvános pályázat mellőzésével neveztek ki. A méltánytalanság ott van, hogy mai napig még nem szerveztetett meg az illetékes minisztérium által az a szerv, amely az u. n. examen de capacitate vizsgák eszközzésére lett volna hivatva, s azonkívül minden állás pályázat nélkül lett betöltve ebben az országban. Egyszóval nem létezik ember, aki a törvény kívánalmainak megfelelné. Ha végrehajtják a rendelkezést, tömegesen kerülnek utcára a kisemberek százai csak ebben a vármegyében is.

— Nem kötelező november hó 1-től a mezőgazdasági alkalmazottak munkásbiztosi-

tása. A Munkásbiztosító Pénztár közli, hogy november hó 1-től a mezőgazdasági munkaadók nem kötelesek beírni munkásaikat és szolgálkat a munkásbiztosító pénztárba. A mezőgazdasági iparosokra (kovácsok, bográrok, sofförök) azonban a biztosítás továbbra is kötelező. Az új törvény alapján a biztosító pénztár tehát nem részesíti semmi anyagi segélyben vagy orvosi kezelésben a mezőgazdasági alkalmazottakat.

— Chamberlain szerint hónapok kérdése a gazdasági élet jobbrafordulása. Chamberlain angol kincstári miniszter múlt szombaton Birminghamban egy iparos nagygyűlésen nagy beszédet mondott a gazdasági fellendülés bekövetkezéséről. Hangsúlyozottan kiemelte, hogy a gazdasági válság utolsó óráit éli és már csak hónapok kérdése egy igazabb, szebb és jobb gazdasági élet felvirradása. Beszédét lelkesen megtapsolták.

— A leszerelési konferencia kizárta a mérgezőgázok használatát. A leszerelési konferencia elnökségének szerdán délelőtt tartott értekezletén az olasz delegátus javasolta, hogy teljesen zárják ki a mérgezőgázok és kémiai fegyverek használatát. Az angol és francia delegátus hozzájárult a javaslatához azzal, hogy hatályos ellenőrzést léptessenek életbe és szigorú rendszabályokat alkalmazzanak.

— Rothermere feltűnő új javaslata. Lord Rothermere lapjában feltűnést keltő cikket közöl, amelyben a Vistula-korridor megszüntetését követeli. A lord ezt a korridort az európai bajok főforrásának tartja, amely provokálja Németországot és veszedelmet jelent Lengyelországra. A korridor megszüntetése esetén Franciaország, Anglia és Olaszország biztosítaná a lengyel-orosz határt és Lengyelország szabadkereskedelmet kapna a korridor területén.

* Kiadó lakás a Főter 4. szám alatti ház emeletén. Az egyik áll 4 lakószoba, előszoba, konyha és összes mellékhelyiségekből. A másik áll 5 lakószoba, előszoba, konyha és összes mellékhelyiségekből két bejárattal. Ezen utóbbi lakás bérelhető megosztva is. Vagy 3 lakószoba előszoba és mellékhelyiségek; vagy 2 lakószoba és konyha és kamrából álló részek. 3-1

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott Korpos Istvánné elhalálozása alkalmával a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési segélyosztályától 3500 Lei temetkezési segélyt felvettem.

Amidőn a Temetkezési segélyosztálynak köszönetemet fejezem ki a gyors és előzékeny kifizetésért, egyben a legmelegebben ajánlhatom polgártársaimnak e humánus intézményt.

Gheorgheni, 1932. november 7.

Korpos Crifa.

Ez az 57-ik haláleset, a segélyosztály kifizetett eddig 285.000 Lei segélyt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen kislányom elhunytá alkalmával bármi módon részvétüket nyilvánították, ezúton mondok hálás köszönetet.

Maurer Dániel és családja.

Yo-Yo-játék

kapható Márk István könyvkereskedésében.

Nr. 1068/1932.

Árverési hirdetmény.

Hodoşa de Ciuc község előjárósága közhirrre teszi, hogy 1932. évi december hó 16-án délelőtt 10 órakor a község házában írásbeli zárt és lepecsételt ajánlatokkal nyilvános árverést tart Bélbor község határában a Fața harlagii dűlőben fekvő erdejében két évi vágterületen levő 4000 m³ fenyőfatömegre. Kikiáltási ár 35 lej köbméterenként.

Feltételek megtekinthetők a község házában a hivatalos órák alatt.

Primaria Hodoşa de Ciuc.

II-ik
ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK

II. huzás 1932. nov. 16-17.

240,000.000
össznyeremény.

Vétel (új) és megújítási sorsjegyek már kaphatók az elárusítóknál:

Márk István könyvkereskedésében,
Transilvania Bank fiókja,
Berkovits L.,
Új könyvkereskedésben.

Ne rendeljen idegenből sorsjegyet, mikor itt helyben költségmentesen megkapja.

Sorsjegy árai: $\frac{1}{4}$ 1000, $\frac{1}{2}$ 500, $\frac{1}{4}$ 250, $\frac{1}{8}$ 125 Lei.

Rézcsavaros
dákófejek
Márk Itvánál. 3-3

Hölgyeim! || Uraim!

Ha nem próbálják meg, el sem hiszik, hogy a **férfi** öltönyök, télikabátok, valamint a **női** őszi- és télikabátok a legutolsó divat szerint milyen olcsó árban készülnek

Szabó Sándor

angol uri szabó

műhelyében (posta mellett.) 5-4

Uti-bőröndök

már 205 lejtől:

betétes Vulcan, Lehna Vulcan,

valódi Vulcan fiber táskák

minden nagyságban rendkívül olcsó árban

kapható Márk István üzletében.

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, írkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzők, mindenfajta írónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Szigorúan szolid árak!
Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.